

Sygnatura akt III U 435/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 28-01-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Anna Walczak- Sarnowska**

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Lila Andrzejewska

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 15-01-2015r. w Koninie

sprawy (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w B.**

z udziałem zainteresowanej J. M. (1)

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o podleganie ubezpieczeniom

na skutek odwołania (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w B.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 19-03-2014r. znak: (...)

1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż J. M. (1) jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 11 stycznia 2011r.

2. Zasądza od pozwanego na rzecz odwołującego kwotę 60 zł - tytułem zwrotu

kosztów zastępstwa procesowego .

Sygnatura akt III U 435/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. Inspektorat w

K. decyzją znak ;(...) nr (...) z dnia 19.03.2014 r. stwierdził, że J. M. (1) z tytułu zatrudnienia w M. sp. zo.o. z siedzibą w B. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom : emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 11.01.2011 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, że J. M. (1) została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych w dniu 1 lutego 2011 r. począwszy od dnia 11.01.2014 r. i w związku z tym, iż wielokrotnie korzystała z długotrwałych zwolnień lekarskich, jak również przebywała na urlopie bezpłatnym zostało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające.

Organ rentowy zaznaczył, że z ubezpieczoną została zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony od 11.01.2014 r. na stanowisko dyrektora hotelu z wynagrodzeniem brutto wynoszącym 6.000 złotych. W dniu 31 .12.2012 r. został

sporządzony aneks do wyżej wymienionej umowy o pracę , w którym zmianie uległo miejsce wykonywania pracy tj. (...)(...)oraz wysokość otrzymywanego wynagrodzenia za pracę – brutto 16.000 zł. , począwszy od 1 .01.2013 r.

Prezesem zarządu spółki jest D. Z. (1), a J. M. (1) jest jego córką.

Jak zaznaczono J. M. (1) na stanowisku dyrektora hotelu miała kompletować oferty potencjalnych dostawców, klientów ,negocjować warunki współpracy z przyszłymi kontrahentami, przygotować budżet hotelu, przygotować i zarządzać personelem i kosztami zatwierdzać i podpisywać postanowienia , zarządzenia, polecenia, regulamin pism dotyczący spraw osobowych pracowników. Organ rentowy podniósł , że ubezpieczona nie mogła realizować wyżej wymienionych obowiązków jako dyrektor hotelu, gdyż był w budowie, a spółka nie zatrudniała żadnych pracowników .

Odwołanie wniosła (...) sp. z.o.o., która zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie prawa materialnego, a zwłaszcza art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 ustawy

z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 58 § 1 i 2 i art. 83 § 1 kc poprzez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a także niezgodność dokonanych ustaleń z istniejącym stanem faktycznym. W oparciu o powyższy zarzut wniosła o zmianę decyzji i ustalenie, iż odwołująca podlega ubezpieczeniu : emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu od dnia 11.01.2011 r.

W uzasadnieniu odwołania podniosła, że praca na podstawie zawartej umowy o pracę była przez J. M. (1) faktycznie świadczona i nie została zawarta dla pozorów.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, w uzasadnieniu przytaczając argumenty podniesione w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił i zważył co następuje :

Aktem notarialnym / (...) została zawiązana między M. Z., (...) i (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka prowadzi działalność gospodarczą działając pod nazwą (...) sp.z o.o. z siedzibą w B. .Celem spółki była budowa hotelu. Spółka rozpoczęła budowę hotelu w K. i budowa trwa nadal. Odwołujący poszukiwał osoby , która przygotowałaby obiekt do użytku i w tym celu dokonał ogłoszenia na portalu internetowym, jednak w ostateczności postanowił na stanowisko dyrektora hotelu zatrudnić córkę J. M. (1) , która skończyła politologię i hotelarstwo. J. M. (1) związku z zamiarem ojca D. Z. (1) budowy hotelu skontaktowała się z p. Ł. , który zaprojektował hotel sugerując jednocześnie, że dyrektorem hotelu winna zostać J. M..

W dniu 11 stycznia 2011 roku została zawarta umowa o pracę pomiędzy spółką (...), a J. M. (1) na stanowisko dyrektora hotelu na czas nieokreślony z wynagrodzeniem 6 tys. brutto miesięcznie , a następnie w związku ze zwiększeniem obowiązków w dniu 31 grudnia 2012 roku został podpisany aneks do umowy , zmieniono miejsce wykonywania pracy z wynagrodzeniem 16.000 zł brutto.

(dowód : k.52, akta osobowe J. M. (1))

J. M. (1) ukończyła w 2005 r. studia na Uniwersytecie M. K. w T. na kierunku politologia , uzyskując tytuł magistra, studia podyplomowe w (...) Szkole im. J. T. w B. w zakresie (...).

(dowód; część A akt)

J. M. (1) w dniu 28 sierpnia 2012 roku zawarła ze spółką (...) sp. zo.o. w S. umowę o pracę okres próbny na okres do 27 października 2012 r. z wynagrodzeniem 2051 zł brutto na stanowisko specjalisty ds. kadr i płac. W dniu 28 października 2012 roku między stronami została zawarta umowa o pracę na okres od 28 października 2012 r. do 27 października 2017 r. na poprzednio zajmowane stanowisko z wynagrodzeniem 2400 zł. Godziny pracy nie były ustalone między stronami, J. M. (1) pracowała w zależności od potrzeb pracodawcy. Bywały tygodnie , że pracowała obu firmach. Umowa o prace w firmie (...)została rozwiązana z dniem 7 marca 2014 r. , a w spółce (...)z dniem 14 czerwca 2014r.

Dowód; akta osobowe spółki (...), zeznania J. M. k. 53 akt/./.

Według pisemnego zakresu czynności do obowiązków ubezpieczonej należało m.in.;

- przygotowanie spółki do prowadzenia hotelu, kompletowanie ofert potencjalnych dostawców, klientów, negocjowanie warunków współpracy z przyszłym kontrahentami, nadzorowanie bieżących prac w realizacji projektu, przygotowanie bieżących analiz i dokumentacji finansowych, przygotowanie budżetu hotelu, przygotowanie i zarządzanie personelem i kosztami, zatwierdzanie i podpisywanie wszelkich postanowień, zarządzeń, poleceń, regulaminów oraz pism dotyczących spraw osobowych pracowników, koordynacja pracy spółki i hotelu, bieżące zarządzanie, kontakty z urzędami i instytucjami, bieżące zadania zlecone przez Zarząd Spółki bądź wspólników.

J. M. (1) począwszy od (...) r. ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności, datujący się od (...) roku.

Przystępując do pracy posiadała zaświadczenie lekarskie stwierdzające, że jest zdolna do wykonywania pracy na powyższym stanowisku. Przeszła również szkolenie – instruktaz bhp, (dowód : akta osobowe)

Początkowo miejscem pracy ubezpieczonej było K., a następnie B.. Ubezpieczona przychodziła do pracy od poniedziałku do piątku na godz. 7.00. Pracowała przez 8 godzin, a obecność w pracy potwierdzała podpisami na liście obecności. Często pracowała po 16 godzin dziennie. W czerwcu 2013 roku ubezpieczona zachorowała na neuropatię i za okres od 17 czerwca 2013 r. do 19 lipca 2013 r. otrzymała wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy finansowane ze środków pracodawcy, od 20 lipca 2013 r. do 15 grudnia 2013 roku pobierała zasiłek chorobowy, a od 16 grudnia 2013 roku do 31 stycznia 2014 roku pobierała świadczenie rehabilitacyjne. W okresach wcześniejszych ubezpieczona także przebywała na zasiłkach chorobowych i otrzymywała wynagrodzenie finansowane ze środków pracodawcy, tylko za okres od 19 października 2011 roku do 14 lutego 2012 roku pobierała zasiłek chorobowy z ubezpieczenia chorobowego.

(dowód : zeznania J. M. k. 120, akta ZUS)

W trakcie zatrudnienia w spółce (...) odwołująca na początku prowadziła rozmowy z wykonawcami celem uzgodnienia jak ma hotel wyglądać, kontaktowała się z firmą architektoniczną. Z uwagi na fakt, że planowanie hotelu jest długoterminowe, wszystkie sprawy dotyczące funkcjonowania musiały być uzgadniane dużo wcześniej i w głównej mierze było to związane ze środkami unijnymi. W momencie projektowania musiało być zaplanowane wszystko, całe wyposażenie, łącznie z ilością zatrudnionego personelu. Wiązało się to z wyceną wyposażenia biurowego, wyposażenia pokoi hotelowych, ubrań dla pracowników. Ubezpieczona podniosła, że strategią funkcjonowania hotelu, szkolenia przyszłych pracowników miał przeprowadzić pan Ł. z T., który jest dyrektorem hotelu i wykładowcą na (...)w T.. Sprawami budowlanymi zajmował się odwołujący, jednak z uwagi na zastrzeżenia Urzędu Marszałkowskiego dotyczące terminu realizacji projektu prace były spowolnione, obecnie hotel jest wybudowany w 90 %, są założone instalacje elektryczne, częściowo sanitariaty.

(dowód : zeznania D, Z., J. M. – k.52,53 w zw. z k. 148,149)

J. M. (1) wraz z ojcem D. Z. (1) kontaktowała się K. J. (1), który przygotowywał wniosek o dofinansowanie hoteli ze środków unijnych i wniosek został przyjęty. J. M. (1) od samego początku jako dyrektor hotelu zajmowała się wnętrzem hotelu. Ubezpieczona prowadziła również rozmowy z A. R. (1), którego firma ocieplała ściany hotelu, K. W. (1), który wykonywał prace budowlane takie jak; necka pod basen, wykopy, budował ściany, stropy., K. L. (1) w sprawie wyposażenia hotelu, B. K. (1) w sprawie wyposażenia obiektu w urządzenia gastronomiczne

(dowód : zeznania świadka K. J. –k.58, zeznania K. W. – k.111, K. L. – k. 144 B. K.– k.148).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego oraz znajdujących się w aktach sprawy, akt osobowych, a także zeznań odwołującego D. Z., ubezpieczonej J. M. i świadków; A. R., K. J., K. L., K. W., B. K.,

Zeznania odwołującego oraz ubezpieczonej Sąd uznał za wiarygodne, albowiem były one spójne, logiczne i ze sobą zgodne oraz wzajemnie się uzupełniały. Zeznania świadków A. R., K. J., K. L., K. W., B. K., również zasługiwały na uwzględnienie. Świadkowie wskazywali na prowadzone rozmowy, przesyłane informacje, opisywali szczegółowo czynności którymi zajmowała się odwołująca co pokrywało się z zakresem jej czynności.

Wartość dowodowa dokumentów nie budziła wątpliwości Sądu, również żadna ze stron nie kwestionowała ich wiarygodności.

Istotą sporu w przedmiotowym postępowaniu było rozważanie, czy ubezpieczona J. M. (1) posiada tytuł prawny do objęcia jej ubezpieczeniami społecznymi jako pracownika w spółce (...) zp. zo.o. .

Zgodnie z treścią przepisów art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 1442 j.t.) pracownik objęty jest obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym.

Zgodnie z art. 13 pkt 1 powołanej ustawy obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym powstaje od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych spoczywa na płatniku składek (art. 36 ust. 2 ustawy), którym jest pracodawca (art. 4 pkt 2 lit. a ustawy).

Na podstawie art. 86 ust. 2 ustawy systemowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach przeprowadzanych kontroli może między innymi ustalać zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego oraz prawidłowość i rzetelność obliczania, potrącania i opłacania składek oraz innych składek i wpłat, do których pobierania obowiązany jest Zakład. Może więc badać fakt zawarcia umowy o pracę oraz jej ważność, celem stwierdzenia objęcia pracownika ubezpieczeniami społecznymi (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2005 r. sygn. akt III UK 200/04, publ. LEX nr 155677).

Natomiast na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących zgłaszania do ubezpieczeń społecznych.

Osoba kwestionująca stanowisko organu rentowego zawarte w wydanej po przeprowadzeniu postępowania kontrolnego decyzji zobowiązana jest nie tylko do podważania trafności poczynionych przez organ rentowy ustaleń, ale również – nie ograniczając się wyłącznie do polemiki z tymi ustaleniami – winna, zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., wskazać na okoliczności i fakty znajdujące oparcie w materiale dowodowym, z których możliwym byłoby wyprowadzenie wniosków i twierdzeń zgodnych ze stanowiskiem zaprezentowanym w odwołaniu.

Analiza całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego i to zarówno osobowego, jak i rzeczowego prowadzi do wniosku, że odwołująca zadaniu temu sprostała.

Z akt sprawy wynika bowiem, że od dnia 11.01.2011 r. tj. od dnia nawiązania stosunku pracy ze spółką (...) do dnia kiedy przeszła na zwolnienie lekarskie związków z chorobą wykonywała obowiązki pracownicze na stanowisku dyrektora hotelu..

Za nieuzasadnione zatem uznać trzeba twierdzenia pozwanego organu rentowego, że umowa o pracę zawarta pomiędzy stronami nawiązana została bez zamiaru wykonywania pracy, a jedynie jej celem było umożliwienie J. M. (1) skorzystanie ze świadczenia z ubezpieczenia społecznego.

W tym miejscu podkreślić należy, że zgodnie z przyjętym w judykaturze stanowiskiem sam fakt, że zawierające umowę o pracę strony kierują się wyłącznie objęciem pracownika ubezpieczeniem społecznym nie może skutkować nieważnością takiej umowy.

Zgodnie bowiem z treścią przepisu art. 83 § 1 k.c. zdanie pierwsze oświadczenie woli złożone jest dla pozorów wtedy, gdy z góry powziętym zamiarem stron jest brak woli wywołania skutków prawnych, przy jednoczesnej chęci wprowadzenia

innych w błąd co do rzekomego dokonania określonej czynności prawnej. Gdy pod pozorowaną czynnością prawną nie kryje się inna czynność prawna, mamy do czynienia z tzw. pozornością zwykłą.

W judykaturze przyjmuje się przy tym, że nie jest istotne, czy strony zawierające umowę o pracę miały realny zamiar wzajemnego zobowiązania się pracownika do świadczenia pracy, a przez pracodawcę do zapewnienia pracy i wynagrodzenia za nią – lecz, to, czy zamiar stron został w rzeczywistości zrealizowany (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2006 roku, II UK 202/05, publ. LEX nr 1001204; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2001 roku, II UKN 244/00, publ. LEX nr 55418; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2006 roku, II UK 164/05, publ. LEX nr 192461).

W tym miejscu wskazać jednocześnie należy, że zgodnie z treścią przepisu art. 22 k.p przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, w miejscu i czasie przez pracodawcę wyznaczonym, a pracodawca do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. Celem zatem i zamiarem stron umowy o pracę winna być faktyczna realizacja treści stosunku pracy w granicach zakreślonych umową, przy czym oba te elementy wyznaczają: ze strony pracodawcy – realna potrzeba ekonomiczna i umiejętności pracownika, zaś ze strony pracownika – ekwiwalentność wynagrodzenia uzyskanego ze świadczenia pracy.

Według zaś art. 8 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, czyli zatrudnioną przez pracodawcę. Przyjęcie, że dochodzi do powstania stosunku pracy, niezależnie od tego, czy pracownik do pracy przystąpi, obalone jest ustalenie, że pomimo zawarcia umowy nie nastąpiło zatrudnienie pracownika. Dlatego w sytuacji, gdy po zawarciu umowy o pracę pracownik podejmie pracę i ją wykonuje, a pracodawca godzi się na to, nie można mówić o pozorności i przeciwnie – pozorność występuje w przypadku nie realizowanie przez pracownika czynności pracowniczych.

Transponując powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić trzeba – jak wskazano na wstępie – że twierdzenia pozwanego organu rentowego kwestionujące ważność umowy o pracę z dnia 11.01.2011 r. jaką zawarła ubezpieczona J. M. (1) zez spółką (...) są pozbawione podstaw.

Z osobowego materiału dowodowego wynika bowiem niezbicie, że zatrudniona na stanowisku dyrektora hotelu w budowie J. M. (1) wykonywała nałożone na nią obowiązki w obowiązującym ją wymiarze czasu pracy. Sprowadzały się one przede wszystkim do uzgadniania wszystkich spraw związanych budową hotelu, począwszy od przygotowania projektu hotelu, projektu dofinansowania ze środków unijnych, przygotowaniem projektu wyposażenia hotelu, rozmów z potencjalnymi wykonawcami. Charakter wykonywanych czynności nie wymagał, aby miały one odzwierciedlenie w dokumentach. Zeznania wszystkich świadków wskazują, że odwołująca świadczyła pracę, gdyż kontaktowała się z nim w sprawie budowy hotelu, jego wyposażenia. W związku z wykorzystaniem środków unijnych wszystkie sprawy związane z budową hotelu, wyposażeniem wnętrza, zatrudnieniem personelu, szkoleniem, musiały być ujęte od samego początku budowy.

W świetle podzielonych przez Sąd zeznań świadków i stron, z których w sposób jednoznaczny wynika, że odwołująca faktycznie świadczyła pracę, do której wykonywania zobowiązała się na podstawie pisemnej umowy o pracę, nie można podzielić gołosłownego zarzutu organu rentowego, że umowa o pracę została zawarta jedynie w celu skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego i jako taka jest nieważna. Faktycznie bowiem świadczyła ona pracę na rzecz Spółki (...), Jednocześnie praca była świadczona pod kierownictwem płatnika składek zarówno co do miejsca, czasu świadczenia pracy jak i jej przedmiotu.

Konkludując stwierdzić trzeba, że odwołanie jest uzasadnione, albowiem postępowanie dowodowe wykazało, że po nawiązaniu stosunku pracy J. M. (1) wykonywała obowiązki pracownicze.

Sąd pragnie dodatkowo podnieść , że okres zasiłkowy począwszy od czerwca 2013 roku J. M. (1) był związany z zachorowaniem na raka . Ubezpieczona zawierając umowę o prace nie mogła przewidzieć , że w niedalekiej przyszłości zachoruje tak poważnie i będzie to związane z tak długim okresem niezdolności do pracy.

W związku z powyższym Sąd w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, iż J. M. (1) jako pracownik (...) w spółce (...) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 11.01.2011 r.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 i 108 k.p.c. w związku z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013. 490 j.t.).

SSO Anna Walczak – Sarnowska